

14. juni 2020

Mini-analyse af FGU institutionernes årsregnskab for perioden 1. august 2019 til 31. december 2019

De første årsregnskaber for de 27 FGU-institutioner viser et markant underskud på i alt 46 mio.kr. Årsregnskaberne dækker kun en periode på 5 måneder, fra skolerne i august åbnede dørene for elever og de virksomhedsoverdragede medarbejdere til december 2019. Det var først fra august måned alle aktiver og passiver blev overdraget fra VUC'er og produktionsskolerne.

Omsætning, resultat og underskudsgrad

FGU 'erne har i regnskabsperioden haft en samlet omsætning på i alt 715 mio. kr., hvilket giver en gennemsnitlig underskudsgrad på 6 %.

Tabel 1: Omsætning, resultat og underskudsgrad opgjort efter skolestørrelse

Skolestørrelse efter omsætning	Antal	Omsætning i alt	Resultat	Underskudsgrad
Skoler < 20 mio.kr	7	105 mio. kr.	-18,2 mio. kr.	17 %
Skoler 20 - 29 mio. kr.	13	323 mio. kr.	-14,2 mio. kr.	4 %
Skoler 30 – 39 mio.kr	5	177 mio. kr.	-3,8 mio. kr.	2 %
Skoler > 40 mio.kr	2	110 mio. kr.	-10,1 mio.kr.	9 %
I alt	27	715 mio. kr.	-46,4 mio.kr.	6 %

Hvis man ser nærmere på tallene, så er der 8 skoler, hvis regnskabsresultat viser et overskud i 2019, mens de resterende 19 har et underskud. Tabellen viser, at det er de mindste og de to største skoler, som har den største underskudsgrad. Det dækker dog over store udsving i intervallerne. Skolen med det største underskud er en skole med en omsætning på 29 mio.kr. og et underskud på næsten 10 mio. kr. Blandt de 8 skoler som har et overskud, er den mindste skole, mens de resterende 7 skoler findes i intervallet 20-39 mio. kr.

De 5 skoler som har de største underskud, har til sammen et underskud på i alt 23,6 mio.kr. og en gennemsnitlig underskudsgrad på 27 %. De 8 skoler med overskud har et samlet overskud på 3 mio.kr. og en gennemsnitlig overskudsgrad på 1,5 %.

De samlede regnskabsdata for alle FGU institutioner, som er indrapporteret til Børne- og Undervisningsministeriets regnskabsportal, er ikke frigivet endnu. Derfor kan der ikke i nærværende notat gives en grundig regnskabsanalyse,

herunder om der er mere specifikke årsager til sektorens underskud, og om der kan ses et mønster i årsagerne.

En del af underskuddene må antages at skyldes, at der har været mange etablerings- og tilpasningsomkostninger i forbindelse med opstarten af FGU institutionerne. Udgifter som langt fra er blevet finansieret af de tilpasningsmidler, som var afsat og udbetalt i 2019. En del af etableringsomkostninger (fx IT) er de samme, uanset skolens størrelse, og kan være en forklarende faktor på, at især er de mindste skoler har et stort underskud. Andre tilpasningsomkostninger afhænger af størrelse, fx personaletilpasninger. Underskud på den ordinære drift kan skyldes mange forhold, herunder især udsving (fald) i aktiviteten (som det ikke har været muligt at forudsige), nødvendige ændringer i udbud og undervisningens organisering, så den afspejler intentionerne og kravene i FGU lovgivningen.

Uanset forskelle og eventuelle særlige forhold i regnskaberne, som kan nuancere billedet, så er det samlede underskud imidlertid så stort, at det viser, at etablering af en helt ny uddannelse og nye institutioner for driftsmidler har givet FGU sektoren en hård økonomisk start.

Bygningsområdet

FGU overtager bygninger fra produktionsskolerne, som har været privat selvejende, hvorfor der aldrig har været en politisk og ministeriel gennemgang og prioritering af standarden for bygningsmassen i sektoren. Desuden har FGU enkelte steder overtaget bygninger fra VUC, som har været indrettet og dimensioneret til VUC-aktivitet, og ikke indrettet til den blandende undervisningsform med almene fag, produktion og praksis. FGU-institutionerne har en fireårig tilpasningsperiode, hvorefter det fastlagte antal skoler i institutionerne skal være etableret. Alt dette skal finansieres via det ordinære taxameter, dvs. driftsmidler, uden skelen til de meget forskellige udfordringer, der er for skolerne.

Ovenstående tydeliggør et stort behov for, at man som på de andre selveje-områder gennemgår bygningsporteføljen og udligner de forskelle, som kan bidrage til, at FGU kan lykkes med opgaven givet i reformen. På FGU er der både institutioner som ejer, lejer eller en kombination. Det er meget forskelligt, hvor store bygningerne er, hvilken standard bygningerne har og hvad der er nok så vigtigt - hvilken stand.

Forskelle på bygningsområdet afspejles også i noterne vedr. bygningsdriften i årsregnskaberne, som dog på ingen måde giver det fulde billede af udfordringerne for FGU skolerne.

Opsummerende viser regnskaberne for 2019 følgende:

1. For de 10 skoler, som har de relativt højeste omkostninger til bygningsdrift, udgør bygningsomkostningerne fra 14 - 20 % af de samlede omkostninger.

2. Der er 8 skoler, hvor bygningsomkostninger udgør mindre end 10 % af samlede omkostninger og for denne gruppe skoler varierer andelen fra 5 – 9 % af omsætningen.
3. For de øvrige 9 skoler, ligger bygningsomkostningernes andel af omkostningerne mellem 10 – 13 %.

Bygningsomkostningernes andel samlet omkostninger*	Antal skoler	Procent af omkostninger
Højeste omkostningsandel	6	14 – 18 %
Middel omkostningsandel	12	10 – 13 %
Laveset omkostningsandel	9	5 – 9 %
Gennemsnit for sektoren	27	12 %
Til sammenligning øvrige selvejende institutioner **		
Erhvervsuddannelsesinstitutioner		12 %
Gymnasier		8 %
VUC		8 %

*) De samlede omkostninger til bygningsdrift ifølge regnskabsnote ekskl. lønomkostninger til bygningsdriften, FGU årsregnskaber 2019

**) Ifølge Omkostningsanalyse af ungdomsuddannelses området foretaget af Struensee & Co for Børne- og Undervisningsministeriet efteråret 2019.

Det er påfaldende, at FGU sektorens gennemsnitlige omkostninger til bygninger udgør 12 % af de samlede omkostninger, hvorved de ligger på niveau med erhvervsskolesektoren. Erhvervsskolesektoren spænder meget bredt med mere end 100 erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser og gymnasiale uddannelser, som medfører forskellige krav til bygningsmassen.

Ud fra en gennemsnitsbetragtning synes det umiddelbart ikke logisk, at FGU skolernes skulle have et bygningsbehov, der trods kravet om praksis- og produktionsbaseret undervisning, der ligger på niveau med erhvervsskoler, når krav til fx værksteder, udstyr etc. i de mange tekniske erhvervsuddannelser, AMU mm tages med i betragtningen

Bygningsudgifterne udgør i gennemsnit 8 % af VUC sektorens samlede omkostninger, mens FGU sektorens andel ligger på 12 %. Dette skal sammenholdes med, at FGU sektoren er født med en reformøkonomi, hvor tilskuddet er et vægtet gennemsnit for de takster, der tidligere blev givet til produktionsskolerne og VUC-sektorens FVU/AVU/OBU-undervisning. Forskellen mellem FGU og VUC sektorens omkostningsandel til bygninger synes ikke velbegrunderet, taget i betragtning af cirka 40 % af FGU aktiviteten i reformen er forudsat at være AGU, som er den praksisbaserede udgave af VUC undervisningen.

For eventuelle yderligere oplysninger kontakt Lone Hansen, Rektor for FGU Hovedstaden og næstformand i Direktør- og Rektorforeningen i FGU Danmark